

BUDAPESTI KÖNYVSZEMLE

Főszerkesztő: Wessely Anna

Csomor Margó (titkár), Harsányi Tamás (tördelőszerkesztő), Sebes Katalin (szöveggondozó)

A szerkesztőbizottság elnöke: Laki Mihály

Szerkesztőbizottság: Bodnár M. István, Erős Ferenc, Gecser Ottó, Gyáni Gábor, Kálmán C. György, Klaniczay Gábor, Lakner Judit,

Madarász Aladár, Majtényi László, Pajkossy Gábor, Szécsényi Endre, Széphelyi F. György

21. évfolyam

2009

LEVELEZÉS

Bihari Péter: Lövészárkainkról.	4/295	Válasz Tőzsér János „Miért ne legyünk mentális fikcionalisták?”	
Válasz Bódy Zsombor kritikájára [BUKSZ, 2009/3. 264–267.]		c. írására [Tőzsér János: Legyünk-e mentális fikcionalisták?	
Bódy Zsombor: Viszontválasz. Bihari Péter észrevételeire	4/296	BUKSZ, 2009/1. 29–33.]	
Demeter Tamás: Akkor tehát miért is ne?	2/103	Tőzsér János: Viszontválasz Demeter Tamásnak	2/104

BÍRÁLAT

Bognár Bulcsú: Csalóka valóság?	4/ 314	Marosán Bence Péter: A rejtőzködő értelem	4/325
(Niklas Luhmann: A tömegmédiá valósága)		(Csaba Olay: Hans-Georg Gadamer. Phänomenologie	
Czakó Ágnes: 2 in 1...? (Szalai Júlia: Nincs két ország...?)	1/8	der ungegenständlichen Zusammenhänge)	
Társadalmi küzdelmek az állami (túl)elosztásért		Marosi Ernő: Építkezés kategóriákból	3/209
a rendszerváltás utáni Magyarországon)		(Szentkirályi Zoltán: Válogatott építésztörténeti	
Gyórfy Dóra: Gazdaságunk betegségei	1/15	és elméleti tanulmányok)	
(Mihályi Péter: Miért beteg a magyar gazdaság?		Németh Csaba: Avitt vélekedések	2/123
Diagnózis és terápia)		(Umberto Eco: Művészet és szépség a középkori esztétikában)	
Gyórfi Tamás: Harmonia Mundi	4/303	Papp Ábris: Iskolarend (Berényi Eszter –	2/129
(Tóth Gábor Attila: Túl a szövegen.		Berkovits Balázs – Eröss Gábor: Iskolarend.	
Értekezés a magyar alkotmányról)		Kiváltság és különbségtétel a közoktatásban)	
Horkay Hörcher Ferenc: Szabad élcelődés	2/106	Pete Péter: Ki is van itt válságban?	4/298
(Lord Shaftesbury, Anthony Ashley Cooper:		(Szentes Tamás: Ki, mi és miért van válságban?	
Sensus communis. Esszé a szellem és a jó kedély szabadságáról		A leegyszerűsítő nézetek és szemléletmód kritikája)	
Kisbali László: A modern esztétika születése	2/136	Pintér Tibor: Faktorfúga	2/115
(Joachim Ritter: Szubjektivitás. Válogatott tanulmányok)		(Göncz Zoltán: Bach testamentuma.	
Kovács Dávid Márk: Elmefilozófiai térkép	1/34	A fuga művészete filozófiai-teológiai háttéréről)	
(Elmefilozófia – Szöveggyűjtemény. Szerk., bev.		Syi [Szakadát István]: Önzetlenségelméletek	3/226
Ambrus Gergely, Demeter Tamás, Forrai Gábor, Tőzsér János)		(Bereczkei Tamás: Az erény természete)	
Köbli József: Szürke forgatag	3/215	Szili József: Periféria a senkiföldjén	1/22
(Kaleidoszkóp. Versenyhelyzet Magyarországon 2007-ben.		(Bezeczky Gábor: Irodalomtörténet a senkiföldjén)	
Szerk. Laki Mihály, Voszka Éva; Verseny és szabályozás		Tomsics Emőke: A történeti muzeológia felől	4/333
2007. Szerk. Valentiny Pál, Kiss Ferenc László)		(Bán András: A vizuális antropológia felé)	
Laczó Ferenc: Nagyszabású, kisszerű játszma	1/3	Tőzsér János: Legyünk-e mentális fikcionalisták?	1/29
(Rainer M. János: Jelentések hálójában.		(Demeter Tamás: Mentális fikcionalizmus)	
Antall József és az állambiztonság emberei, 1957–1989)		Vörös Kati: Magyar zsidó történet mint zsidó történelem	3/199
Lasztóci Petra: Kisérleti filozófia (Julian Baggini:	3/222	(Michael K. Silber: Magyar zsidó történelem – másképp.	
A tényerra kívánczoló malac... és 99 további gondolatkísérlet)		Jeruzsálemi antológia)	

PROBLÉMA

György Péter: A restitúció kultúrája.	3/244	– no és az emberek	
Kommentár az igazi kérdéshez		Salat Levente: Román–magyar kapcsolatok	4/347
Havasréti József: Aktuális levél. Budapest: 1983–1985	1/43	Szilágyi János György: Az igazi kérdés	2/138
Kisantal Tamás: A diadaltól a bukásig.	3/250	Tribe, Keith: Megszakadt kapcsolat.	1/56
A Hitler-filmek és a kulturális emlékezet		Max Weber és a gazdaságtudományok	
Kocziszky Éva: Régészet és képzőművészet.	4/340	Visi Tamás: Vervád – újrátöltve	2/144
A klasszikus ókor fragmentumai a modern korban		Visi Tamás: Prolegomena egy jövőendő	3/234
Némedi Dénes: A szállodakulcs, avagy a szavak és a dolgok	1/63	héber forrásgyűjteményhez	

SZÖVEGEK ÉS FORDÍTÁSOK

Kovács Ilona: Fordítók és átírók. Egy Rákóczi-legenda kialakítása és filológiai kalandjai 3/258

SZEMLÉ

Almási Gábor: József Simon: Die Religionsphilosophie Christian Franckens (1552–1610?). Atheismus und radikale Reformation im frühzeitlichen Ostmitteleuropa	4/364	Jeney Éva: Palotai Mária: Pásztortűz 1921–1944. Egy erdélyi irodalmi folyóirat története	1/78
Bartal Mária: A műfordítás elveiről. Magyar fordításelméleti szöveggyűjtemény. Szerk. Józsan Ildikó	2/181	Kasznár Veronika Katalin: Georges Banu: A felügyelt színpad	2/168
Bódy Zsombor: Bihari Péter: Lövészárkok a hátszágban. Középosztály, zsidókérdés, antiszemitizmus az első világháború Magyarországon	3/264	Kiss Ilona: Török Endre: Átragygóság. Az életmű foglalata	1/80
Borgos Anna: Kéri Katalin: Hölgyek napernyővel. Nők a dualizmuskori Magyarországon, 1867–1914	2/160	Klanczay Gábor: Alan Macfarlane: Levelek Lilynek. A világ működéséről	2/166
Böhm Gábor: Prózafordulat. Szerk. Györfy Miklós, Kelemen Pál, Palkó Gábor	2/178	Kocsis László: Tózsér János: Metafizika	4/357
Darab Tamás: Zsuzsanna Kondor: Embedded thinking. Multimedia and the new rationality	1/89	Kucserka Zsófia: T. Szabó Levente: Mikszáth, a kételkedő modern. Történelmi és társadalmi reprezentációk Mikszáth Kálmán prózapoétikájában	4/371
Deczki Sarolta: Bárány Tibor – Rónai András (szerk.): Filozófia és irodalom	4/366	Láng Benedek: Dóra Bobory: The sword and the crucible. Count Boldizsár Baththyány and natural philosophy in sixteenth-century Hungary	4/361
Dobos Elvira: Fuchs Livia (szerk.): Tánccoétikák. A reneszánsztól a posztmodernig	1/83	Muraközy Balázs: Almási Miklós: Hova tűnt az a rengeteg pénz? Válságkönyv	4/353
Erdélyi Gabriella: Péter Katalin: Házasság a régi Magyarországon (16–17. század)	2/156	Óze Sándor: Tóth István György: Misszionáriusok a kora újkori Magyarországon	1/73
Erdősi Péter: Szabó Péter: Jelkép, rítus, udvari kultúra. Reprezentáció és politikai tekintély a kora újkori Magyarországon	2/154	P. Müller Péter: Krzysztof Pleśniarowicz: A halott emlékek gépezete. Tadeusz Kantor halálszínháza	3/271
Farkas Katalin: Ambrus Gergely: A tudat metafizikája. Analitikus filozófiai megközelítések	1/84	Pintér Judit Nóra: Transzcendencia és megértés. Lévinas etikája és metafizikája. Szerk. Bokody Péter, Szegedi Nóra, Kenéz László	1/86
Gálosi Adrienne: Susan Sontag: Egyidőben – esszék és beszédek	3/268	Polyák Levente: Kerékgyártó Béla (szerk.): Berlin átváltozásai	2/170
Garami András: Czibula Katalin (szerk.): Színházvilág – világszínház	2/173	Prajda Katalin: Omnis creatura significans. Tanulmányok Prokopp Mária 70. születésnapjára / Essays in honour of Mária Prokopp. Szerk. Tüskés Anna	3/277
Hermann István: Benda Gyula: Zsellérből polgár – társadalmi változás egy dunántúli kisvárosban. Keszthely társadalma 1740–1849	2/184	Somlai Péter: Lust Iván: „Vágy és hatalom”. Válogatott írások	4/379
Horváth Sándor: Tükörszilánkok. Kádár-korszakok a személyes emlékezetben. Szerk. Kovács Éva	2/162	Szumner Csaba: Elliot Aronson – Carol Tavris: Történetek hibák (de én nem tehetek rólok). Az öngigazolás lélektana	3/274
Huszár Ágnes: Orsós Anna – Kálmán László: Beás nyelvtan	3/280	Thimár Attila: Hegedűs Béla: Prodromus. Kalmár György (1726–) világaról	4/369
Indries Krisztián: Róheim Géza: Ádám álma. Szerk. Hárs György Péter	4/374	Tóth Orsolya: Prima manus. Tanulmányok a felvilágosodás korának magyar irodalmából. Szerk. Keszeg Anna, Vaderna Gábor	2/176
		Várad Balázs: Tomka Béla: A jóléti állam Európában és Magyarországon	2/165
		Zemplén Gábor: Harry Collins–Trevor Pinch: Dr. Gólem. Útnutató az orvostudományhoz	1/76

MI A PÁLYA?

Adamik Mária: Nem kérdés a nemkérdés [Nők a tudományban. Szerk. Herzka Ferenc]	4/388	[Elek István: Rendszerváltoztatók húsz év után]	
Fish, Stanley: Az utolsó professzor	1/92	Judt, Tony: Leszek Kolakowski (1927–2009)	3/282
Hegedűs István: Rendszerváltók	4/381	Sen, Amartya: A kapitalizmus a válság után	2/187

BIBLIOGRÁFIA

Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2008. IV. negyedév	1/94	A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2009. II. negyedév	
Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2009. I. negyedév	2/192	Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2009. III. negyedév	4/390
Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek –	3/285	Pajkossy Gábor (összeáll.): A 20 éves BUKSZ szerzői voltak	4/392

REJTVÉNY

Kopernikusz és az allensteini pestisjárvány 2/194

A BÍRÁLT MŰVEK

Almási Miklós: Hova tűnt az a rengeteg pénz? Válsággönyv – Muraközy Balázs	4/353	Kovács Éva I. Tükörszilánkok Laki Mihály I. Kaleidoszkóp	
Ambrus Gergely I. Elmefilozófia		Luhmann, Niklas: A tömegmédiá valósága – Bognár Bulcsú	4/314
Ambrus Gergely: A tudat metafizikája. Analitikus filozófiai megközelítések – Farkas Katalin	1/84	Lust Iván: „Vágy és hatalom”. Válogatott írások – Somlai Péter	4/379
Aronson, Elliot – Tavis, Carol: Törtétek hibák (de én nem tehetek rólok). Az öngazolás lélektana – Szummer Csaba	3/274	Macfarlane, Alan: Levelek Lilynek. A világ működéséről – Klaniczay Gábor	2/166
Baggini, Julian: A tányérra kívánczó malac... és 99 további gondolat kísérlet – Lasztóczy Petra	3/222	Mihályi Péter: Miért beteg a magyar gazdaság? Diagnózis és terápia – Györfly Dóra	1/15
Bán András: A vizuális antropológia felé – Tomsics Emőke	4/333	A műfordítás elveiről. Magyar fordításeleméleti szöveggyűjtemény. Szerk. Józán Ildikó – Bartal Mária	2/181
Banu, Georges: A felügyelt színpad – Kasznár Veronika Katalin	2/168	Nők a tudományban. Szerk. Herzka Ferenc – Adamik Mária	4/388
Bárány Tibor – Rónai András (szerk.): Filozófia és irodalom – Deczki Sarolta	4/366	Olay, Csaba: Hans-Georg Gadamer. Phänomenologie der ungegenständlichen Zusammenhänge – Marosán Bence Péter	4/325
Benda Gyula: Zsellérből polgár – társadalmi változás egy dunántúli kisvárosban. Keszthely társadalma 1740–1849 – Hermann István	2/184	Omnis creatura significans. Tanulmányok Prokopp Mária 70. születésnapjára / Essays in honour of Mária Prokopp. Szerk. Tüskés Anna – Prajda Katalin	3/277
Bereczkei Tamás: Az erény természete – Syi [Szakadát István]	3/226	Orsós Anna – Kálmán László: Beás nyelvtan – Huszár Ágnes	3/280
Berényi Eszter – Berkovits Balázs – Eröss Gábor: Iskolarend. Kiváltság és különbségtétel a közoktatásban – Papp Ábris	2/129	Palkó Gábor I. Prózafordulat	
Berkovits Balázs I. Berényi Eszter		Palotai Mária: Páztortűz 1921–1944.	1/78
Bezeczky Gábor: Irodalomtörténet a senkiföldjén – Szili József	1/22	Egy erdélyi irodalmi folyóirat története – Jeney Éva	
Bihari Péter: Lövészárkok a hátszágban.	3/264	Péter Katalin: Házasság a régi Magyarországon (16–17. század) – Erdélyi Gabriella	2/156
Középosztály, zsidókérdés, antiszemitizmus az első világháború Magyarországon – Bódy Zsombor		Pinch, Trevor I. Collins, Harry	
Bobory, Dóra: The sword and the crucible. Count Boldizsár Bathányi and natural philosophy in sixteenth-century Hungary – Láng Benedek	4/361	Pleśniarowicz, Krzysztof: A halott emlékek gépezete. Tadeusz Kantor halálszínháza – P. Müller Péter	3/271
Bokody Péter I. Transzcendencia és megértés		Prima manus. Tanulmányok a felvilágosodás korának magyar irodalmából. Szerk. Keszeg Anna, Vaderna Gábor – Tóth Orsolya	2/176
Collins, Harry – Pinch, Trevor: Dr. Gólem. Útmutató az orvostudományhoz – Zemplén Gábor	1/76	Prokopp Mária I. Omnis creatura significans Próza fordulat. Szerk. Györfly Miklós,	2/178
Czibula Katalin (szerk.): Színházvilág – világszínház – Garami András	2/173	Kelemen Pál, Palkó Gábor – Böhm Gábor	
Demeter Tamás I. Elmefilozófia		Rainer M. János: Jelentések hálójában. Antall József és az állambiztonság emberei, 1957–1989 – Laczó Ferenc	1/3
Demeter Tamás: Mentális fikcionalizmus – Tózsér János	1/29	Ritter, Joachim: Szubjektivitás. Válogatott tanulmányok – Kisbali László	2/136
Eco, Umberto: Művészet és szépség a középkori esztétikában – Németh Csaba	2/123	Róheim Géza: Ádám álma. Szerk. Hárs György Péter – Indries Krisztián	4/374
Elek István: Rendszerváltoztatók húsz év után – Hegedűs István	4/381	Rónai András I. Bárány Tibor	
Elmefilozófia – Szöveggyűjtemény. Szerk., bev. Ambrus Gergely,	1/34	Shaftesbury, Lord (Anthony Ashley Cooper): Sensus communis. Esszé a szellem és a jó kedély szabadságáról (levél egy barátjához) – Horkay Hörcher Ferenc	2/106
Demeter Tamás, Forrai Gábor, Tózsér János – Kovács Dávid Márk		Simon, József: Die Religionsphilosophie Christian Franckens (1552–1610?). Atheismus und radikale Reformation im frühzeitlichen Ostmitteleuropa – Almási Gábor	4/364
Eröss Gábor I. Berényi Eszter		Sontag, Susan: Egidőben – esszék és beszédek – Gálosi Adrienne	3/268
Forrai Gábor I. Elmefilozófia		Szabó Péter: Jelkép, rítus, udvari kultúra. Reprezentáció és politikai tekintély a kora újkori Magyarországon – Erdősi Péter	2/154
Fuchs Livia (szerk.): Táncepoétikák.	1/83	Szalai Júlia: Nincs két ország...?	1/8
A reneszánsztól a posztmodernig – Dobos Elvira:		Társadalmi küzdelmek az állami (túl)elosztásért a rendszerváltás utáni Magyarországon – Czákó Ágnes	
Göncz Zoltán: Bach testamentuma. A fuga művészete filozófiai-teológiai hátteréről – Pintér Tibor	2/115	Szegedi Nóra I. Transzcendencia és megértés	
Györfly Miklós I. Próza fordulat		Szentes Tamás: Ki, mi és miért van válságban? A leegyszerűsítő nézetek és szemléletmód kritikája – Pete Péter	4/298
Hegedűs Béla: Prodrómus.	4/369	Szentkirályi Zoltán: Válogatott építészettörténeti és elméleti tanulmányok – Marosi Ernő	3/209
Kalmár György (1726–) világról – Thimár Attila		T. Szabó Levente: Mikszáth, a kételkedő modern. Történelmi és társadalmi reprezentációk	4/371
Herzka Ferenc I. Nők a tudományban		Mikszáth Kálmán prózaepoetikájában – Kucserka Zsófia	
Józán Ildikó I. A műfordítás elveiről		Tavris, Carol I. Aronson, Elliot	
Kaleidoszkóp. Versenyhelyzet Magyarországon 2007-ben. Szerk. Laki Mihály, Voszka Éva – Köbli József	3/215		
Kálmán László I. Orsós Anna			
Kelemen Pál I. Próza fordulat			
Kenéz László I. Transzcendencia és megértés			
Kerékgyártó Béla (szerk.): Berlin átváltozásai – Polyák Levente	2/170		
Kéri Katalin: Hölgyek napernyővel. Nők a dualizmus kori Magyarországon, 1867–1914 – Borgos Anna	2/160		
Keszeg Anna I. Prima manus			
Kiss Ferenc László I. Verseny és szabályozás 2007			
Kondor, Zsuzsanna: Embedded thinking.	1/89		
Multimedia and the new rationality – Darab Tamás			

A BÍRÁLT MŰVEK

Toaff, Ariel: Véres húsvét.	2/144	Transzcendencia és megértés.	1/86
Középkori zsidó rituális gyilkosságok Európában? – Visi Tamás		Lévinas etikája és metafizikája. Szerk. Bokody Péter,	
Tomka Béla: A jóléti állam Európában	2/165	Szegedi Nóra, Kenéz László – Pintér Judit Nóra	
és Magyarországon – Váradi Balázs		Tükörszilánkok. Kádár-korszakok a személyes emlékezetben.	2/162
Tóth Gábor Attila: Túl a szövegen.	4/303	Szerk. Kovács Éva – Horváth Sándor	
Értekezés a magyar alkotmányról – Győrfi Tamás		Tüskés Anna I. Omnis creatura significans	
Tóth István György:	1/73	Vaderna Gábor I. Prima manus	
Misszionáriusok a kora újkori Magyarországon – Őze Sándor		Valentiny Pál I. Verseny és szabályozás 2007	
Török Endre: Átragyogás. Az életmű foglalatja – Kiss Ilona	1/80	Verseny és szabályozás 2007.	3/215
Tózsér János I. Elmefilozófia		Szerk. Valentiny Pál, Kiss Ferenc László – Köbli József	
Tózsér János: Metafizika – Kocsis László	4/357	Voszka Éva I. Kaleidoszkóp	